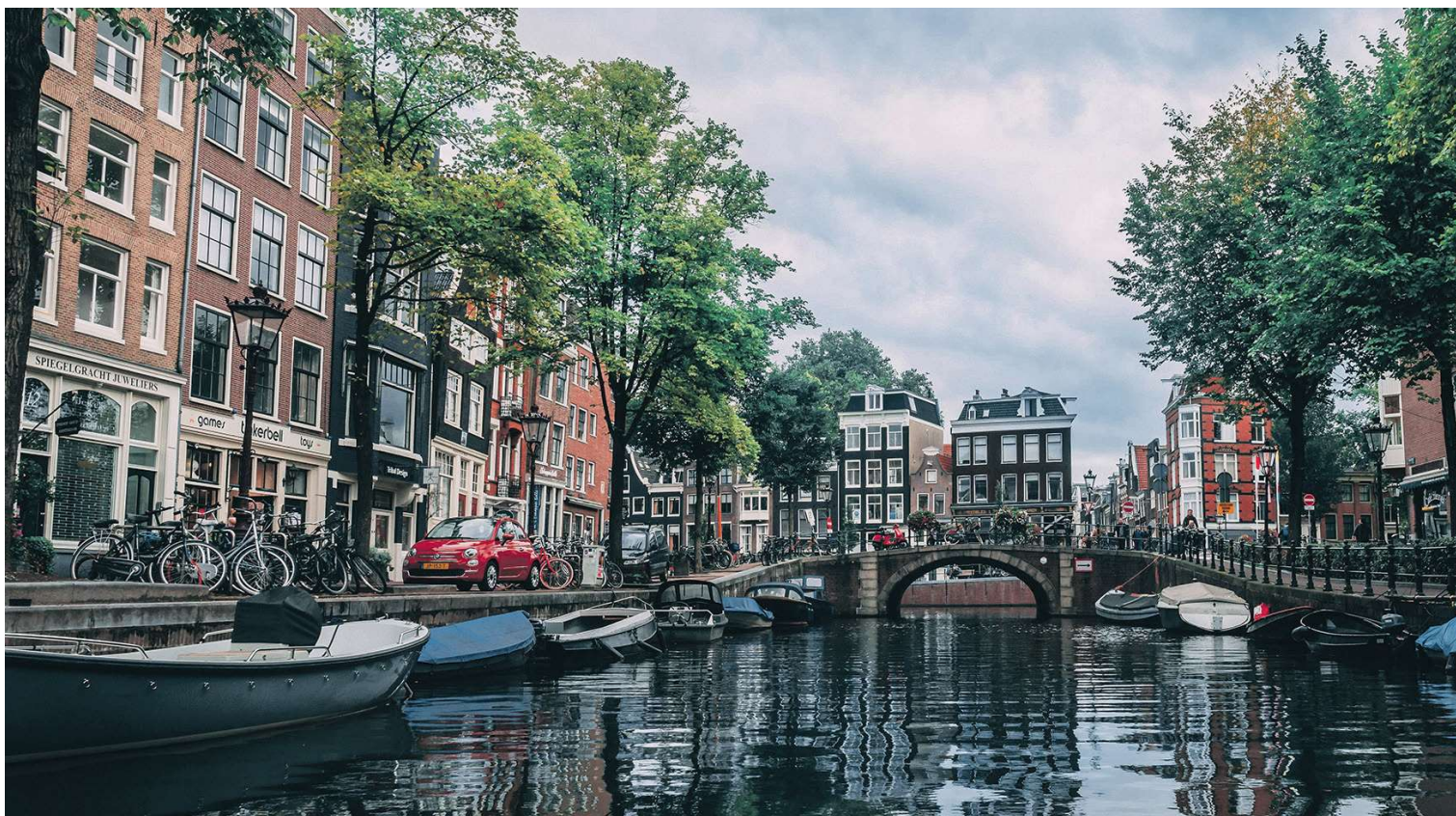

Kanalernes fortælling – 5 oplevelser i Amsterdam

De har givet Amsterdam prædikatet ”Nordens Venedig” – og de inspirerede Christian IV til at grundlægge Christianshavn. Men hvad er historien om Amsterdams kanaler? FRI tog til den hollandske storby og kom hjem med 5 spændende kanal-oplevelser.

TEKST OG FOTO: KRISTOFFER FLAKSTAD - FRI@BERLINGSKEMEDIA.DK

1

En sejlads tilbage i tiden

Der er et leben omkring trafikknudepunktet Damrak, hvor en række forskellige selskaber har deres turbåde. På anbefaling fra lokale vælger vi Stromma, og inden længe toffer vi af sted på Amsterdams rolige vande.

Først skal vi forbi nogle af byens nyere 'landmarks' i byen såsom hovedkvarteret for verdensfirmaet Booking.com, inden vi sejler ind i de gamle kanaler med navne som Keizersgracht og Prinsengracht – gracht betyder kanal på nederlandsk.

Vi kommer forbi de ikoniske Dansende Huse – en lille gruppe byhuse fra 1600-tallet, der i dag står pijskæve og læner sig op ad hinanden. Herefter glider vi ind i de ældste kanalsystemer, hvor der sænker sig en behagelig ro. Vi har kig til broer og fornemme købmandspalæer, og det er som om, tiden har stået stille her siden Rembrandts tid.

Vi får for alvor indtryk af, hvor rig en stad Amsterdam har været, og hvordan kanalerne binder hele byen sammen på forunderlig vis. Man forstår, hvorfor Amsterdams kanaler blev optaget på UNESCO's Verdensarvsliste i 1990.

Fortsættes side 10

2

Museet om kanalerne

Grachtenmuseum – Kanalmuseet er nøglen til at forstå, hvorfor Amsterdam ser ud, som den gør. Museet har til huse i et tidligere herskabshjem ved kanalerne, og her får man fortællingen om kanalernes oprindelse.

Den store model over det centrale Amsterdam viser, hvordan byen er anlagt efter et snorlige system. Kanalerne er først og fremmest bygget som et forsvarsværk, der skulle beskytte Amsterdam mod fjender udefra. Samtidig tjente disse voldgrave den fordel, at varer og andet gods nemt kunne transporteres rundt i byen.

De fleste kanaler blev anlagt i den hollandske guldalder, der begyndte sidst i 1500-tallet. Her voksede Amsterdam til at være en af de største, rigeste og mest kreative byer i Europa takket være søfart og deres kolonisering af Den Nye Verden.

3

Den særlige kanalarundfart

Hjemmefra har vi booket en helt særlig privat kanalarundfart med selskabet Stromma. Turen foregår i en intim, overdækket båd, som byens herskab lod sig transportere rundt i tilbage i 1800-tallet.

Mens der serveres små hapsere og et glas vin omkring bordet i midten, fortæller vores guide om kanalerne.

Vi sejler gennem kvarterer, som den officielle kanalarundfart ikke kommer til, og vi får historien om, hvordan kanalerne op gennem 1800-tallet efterhånden blev hele byens losseplads og kloaksystem.

Her har været en ubegribelig stank, som først blev håndteret for 150 år siden.

Vi kommer også til et område, hvor der ligger mange husbåde. Der er godt 2.500 af dem i Amsterdam. Engang var de rentable boliger, men nu betaler man samme ejendomsskat som almindelige boligejere, fortæller guiden.

Husbådene er i dag blevet statussymboler lige som købmandspalæerne var det, da kanalerne blev anlagt i 1600-tallet.

4

Sejlturen til det smukke filmmuseum

I dag kan man få indtryk af, at kanalerne mest er til pynt. Men alt det vand, som omgiver Amsterdam, har stadig en praktisk betydning. Det bliver vi klogere på, da vi på andendagen tager den gratis mini-færge, som forbinder centrum med bydelen Amsterdam-Noord. Færgerne sejler på få minutter i pendulfart og medbringer dagligt tusindvis af lokale, som skal fra A til B – mange med deres cykler med om bord.

På den nordlige bred ligger byens smukke filmmuseum EYE. Efter en spændende tur rundt på museet, spiser vi en vegansk frokost i den lyse, niveaudelte restaurant. Panoramavinduerne giver os et direkte kig ud til vandet, og vi kan følge med i, hvordan pramme med gods, færges og private fartøjer glider forbi i ét væk. Amsterdams havn er i den grad i live.

5

Besøg i et herskabshjem

I fordums tid var der stor forskel på boligpriserne, alt efter hvilken kanal, man boede ved. Toppen af poppen var den inderste kanal, Heerengracht. I dag er alle bygninger ud til byens kanaler blandt Hollands dyreste adresser, og faktisk er det den tidligere 'middelklassekanal' Keizersgracht, der løber med de højeste boligpriser nu.

I Heerengracht besøger vi et af de mange tidligere overklassehjem, Willet-Holthuysen, der ligger direkte ud til kanalen. Palæet blev opført af byens daværende borgmester sidst i 1600-tallet og husede i mange år en rig købmandsfamilie. Køkken, spise-stuer og saloner står i dag intakt møbleret, som da den sidste private ejer, enkefruen Louisa Holthuysen, efterlod det i 1895 og bevidner endnu engang den rigdom, som kanalbyen Amsterdam oplevede gennem flere hundrede år.

